

BILJEŠKA O PISCU

Vinicije B. Lupis viši znanstveni suradnik Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i voditelj Područnog centra u Dubrovniku član je: Predsjedništva Matice hrvatske - ogranak Dubrovnik, Velikog vijeća Društva prijatelja dubrovačke starine, Hrvatskog arheološkog društva, Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, Hrvatskog mariološkog instituta, Odbora za kulturu Hrvatsko-austrijskog društva Dubrovnik i Hrvatsko - armenskog društva u Dubrovniku.

Dobitnik je zlatne povelje Matice hrvatske za svoju knjigu Sakralna baština Stona i okolice 2002. godine, i srebrne povelje Matice hrvatske 1997. za svoju knjigu Ston u trešnji. Godine 2002. dobio je diplomu Općine Orebić za višegodišnji rad na istraživanju i publiciranju povijesti Pelješca, a 2006. godine i nagradu Županije dubrovačko-neretvanske za postignuća u kulturi. Društvo prijatelja dubrovačke starine dodjelilo mu je 13. svinja 2009. medalju Višegradski ugovor / Dubrovnik u sklopu hrvatskih zemalja 1358.-2008. u znak sjećanja na Iliju de Saracu, kao jednom od trojice povjesničara u znak zahvalnosti za doprinos istraživanju dubrovačke povijesti. Isto tako dobitnik je druge srebrne diplome za knjigu Doprinos Petra Kanavelića hrvatskoj pasionskoj baštini, kao i srebrnog grba Općine Blato 2010. Objavio je stotinjak znanstvenih radova i više knjiga s temom sakralne baštine, povijesti i povijesti dubrovačkog kraja i Boke kotorske. Isto tako bio je urednikom više znanstvenih časopisa i zbornika.

VINICIJE B. LUPIS SREDNJOVJEKOVNA RASPELA STONA I OKOLICE

VINICIJE B. LUPIS SREDNJOVJEKOVNA RASPELA IZ STONA I OKOLICE

MATICA HRVATSKA
OGRANAK STON

STON, MMXIII.

U iskušenju sv. Križa

Jedan od najrječitijih likovnih simbola kršćanske umjetnosti i Muke Gospodinove je križ. Dvije crte, jedna vertikalna i jedna horizontalna naoko jednostavni znak ima u svojoj punini mnoštvo značenja i namjena, a isprva je to bila naprava za mučenje koja se upotrebljavala za izvršenje smrtne kazne. Razapinjanje kao mučenje izum je Feničana, a potom Rimljani prihvaćanju razapinjanje kao djelotvornu metodu zastrašivanja, ali ne za svoje građane nego za robove i strance, pogotovo za političke pobunjenike.

Križ je od simbola sramote i poniženja postao simbolom pobjede i slave. Nakon Kristova otkupljenja na križu od kršćana se očekuje da do Božije intervencije u povijesnim događajima budu svjedokom vremena. Ukratko, kršćanin biva naveden da svakom povijesnom događaju pristupa sa „strahom i trepetom“, jer povijesni događaji mogu imati neku natporuku. Križ je ulaskom u hrvatski narod trajno zapečatio daljni tijek njegove povijesti, napustivši stari sustav vrijednosti i stare bogove. Križ je u svakom pogledu postao dio identiteta hrvatskog naroda - njegov amblem, jer se u njemu zrcali nasljedstvo velike rimsko-grčko-judeske baštine, koje je hrvatski narod usvojio u VII. stoljeću. Ta kompleksna civilizacijska podloga omogućila je da hrvatska kulturna

ISBN 978-953-97391-5-5
9 789539 739155
Matica hrvatska Ogranak Ston 150,00 kn